

Integrējošas vasaras nometnes bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenēm

Publicēts: 18.03.2022.

Projekti

2022. gada vasarā ir iecerētas divas integrējošas nometnes bērniem ar noteiktu invaliditāti un viņu ģimenēm, gatavojoties vasarai dalāties ar iepriekšējo pieredzi un iecerēm šai vasarai.

“Daudzi vecāki, kas audzina bērnus ar funkcionālajiem traucējumiem, ir uz izdegšanas, sabrukšanas robežas, viņi ir pārguruši un viņiem ir nepieciešamas dienas sev, lai atgūtu spēkus, mieru, enerģiju. Viņu 24/7 ritms esot nepārtraukti ar šādu bērnu prasa no viņiem pārcilvēciskas spējas. Tas ietekmē arī viņu spēju atbilstoši aprūpēt savu bērnu, sniegt viņam visu nepieciešamo,” pauž viena no nometnes audzinātājām pēc pagājušajā vasarā notikušās 4 dienu nometnes bērniem ar invaliditāti un viņu ģimenēm, kas notika Jelgavas pamatskolā – attīstības centrā. Nometnes notika deinstitutionalizācijas (DI) projekta “Atver sirdi Zemgalē” ietvaros pagājušajā vasarā – jūlija mēnesī divas nedēļas nogales, 20 dalībniekiem katrā grupā, nometnes pakalpojumu līguma ietvaros nodrošināja SIA “Sajūtu māja”, Jelgavas pilsēta, kā projekta sadarbības partneris piedāvāja nometnes norises vietu.

Nometnes ģimenēm, kurās aug bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, programma tika veidota tā, lai vecāki varētu atpūsties un iegūt laiku sev; atlaist bērnu uz nodarbībām audzinātāju un aprūpētāju gādībā un atpūsties vai piedalīties speciāli vecākiem domātās nodarbībās. Vecākiem (un arī pārējiem nometnes dalībniekiem) nometnē bija pieejams speciālistu atbalsts un viņi savstarpēji sniedza atbalstu un zināšanas viens otram.

Bērni un jaunieši ar funkcionāliem traucējumiem ir vienkārši bērni, kuri, tā pat kā jebkurš bērns, grib draudzēties ar vienaudžiem, rotaļāties un apgūt zināšanas. Bērni un jaunieši, kas piedalījās iepriekšējās nometnēs ieguva jaunus draugus, izmēģināja dažādas

radošās nodarbes, pārliecinājās par to, cik daudz viņi spēj un cik ir talantīgi, guva iespēju un pieredzi bez satraukuma pabūt bez vecākiem.

Šovasar jau būs trešais gads, kā organizējam integrējošas nometnes bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. 2019. gada vasarā šī projekta ietvaros notika 6 dienu dienas nometne, kurā piedalījās tikai bērni, daļa ar funkcionāliem traucējumiem, daļa normālas attīstības bērnu, kopā 20 dalībnieki. Nometne notika Jelgavā, nometņu vietā "Lediņi", nometnes pakalpojuma sniedzējs bija sociālais uzņēmums SIA "Iespēja izaugsmei". Šāda veida nometne vecākiem un ģimenēm, kurās aug bērns ar invaliditāti, deva iespēju iegūt laiku sev, iemācīties palaist bērnu audzinātāju gādībā un pašiem pieslēgties savām vajadzībām. Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem tā bija pirmā reize, kad viņi piedalījās bērnu vasaras nometnē, tā bija iespēja apgūt pieredzi būt jaunā nepazīstamā vidē, praktiskā veidā iegūt izpratni par sevi un savām spējām. Bērni bez attīstības traucējumiem apguva empātijas prasmi saskaroties ar citādību un pieredzi pajautāt – "Ko tev nepieciešams palīdzēt?" un palīdzēt.

Ja nebūtu Covid-19 epidemioloģisko drošības prasību, droši vien šogad nometnes tiktu organizētas lielākam skaitam dalībnieku, iekļaujot arī ģimenes, kurās neaug bērni ar funkcionāliem traucējumiem, tādējādi panākot vēl vienu integrācijas soli un iekļaušanos. Esošajos apstākļos izdarīta izvēle, dot iespēju piedalīties nometnē lielākam skaitam ģimeņu, kurās aug bērns ar invaliditāti, integrējošo efektu panākot ar atbalsta sniegšanu, pašpārliecinātības celšanu, informācijas un jaunas pieredzes apguvi, kas, cerams, dod resursu ģimenēm labāk integrēties sabiedrībā. Sniedzot informāciju, kas ģimenes locekļiem palīdz pilnībā neizkrist no darba tirgus, pašiem un bērniem pilnvērtīgi izmantot vispārējos sabiedriskos pakalpojumus, kā arī sabiedrībā balstītos sociālos pakalpojumus, kas deinstitucionalizācijas procesa ietvaros tiek veidoti un pamazām ver savas durvis.

Nav noslēpums, ģimenēm, kas audzina bērnus ar funkcionāliem traucējumiem jābūt ļoti drosmīgām, lai integrētu savu lolojumu sabiedrībā, izglītībā un dažādos sabiedriskos pasākumos. Arī, lai saņemtu palīdzību no citiem ir vajadzīga drosmē. Tās ir arī vecāku pamatotās bažas par savu bērnu un viņa nākotni – kas notiks, kad vairs nevarēšu par viņu parūpēties? Bērni pāraug vecākus un vecāki kaut kad noveco. Kā fiziski aprūpēt savu bērnu un kā tikt galā ar neparedzamām situācijām? Tāpēc, jo svarīgāk ir turpināt DI procesu un veidot pieejamus un tuvu dzīvesvietai esošus atbalsta pakalpojumus, kā arī ģimenēm sniegt un saņemt informāciju par pieejamo atbalstu.

Mamma, kas piedalījās nometnē iepriekšējā vasarā dalījās ar saviem, kā vecāka ieguvumiem: "Zināšanas un prasmes savai un bērna ikdienas atvieglošanai un arī tam, kā atpūsties, kā veltīt laiku sev un par ko mums abiem vajadzētu izrunāties. Man ir atjaunojusies enerģija un es esmu labi atpūtusies."

Mammām un citiem ģimenes locekļiem, kas pieteiksies un 2022. gada vasarā piedalīsies projekta "Atver sirdi Zemgalē" organizētajās nometnēs bērniem ar invaliditāti un viņu ģimenes locekļiem, vēlos paust un aicināt izbaudīt iespēju pabūt vidē, kur, pirmkārt, bērniem ir organizētas savas nodarbības audzinātāju un aprūpētāju gādībā un vecākiem ir noņemta arī daļa ikdienas saimniecisko rūpju, lai atpūstos vai piedalītos piedāvātajās nometnes aktivitātēs vecākiem. Otrkārt, dot bērniem iespēju iepazīties un sadraudzēties ar vienaudžiem un citiem bērniem, piedalīties bērniem domātajās aktivitātēs un iegūt jaunu izpratni par savām spējām un varēšanu. Treškārt, iegūt jaunas zināšanas par pieejamo atbalstu un pakalpojumiem, saņemt speciālistu atbalstu, komunicējot ar citām ģimenēm, iegūt jaunu praktisko pieredzi.

Integrējošās vasaras nometnes iecerētas kā 4 dienu un 3 nakšu diennakts pasākums, kur ģimenes nedēļas nogali (un divas darba dienas) dzīvo nometnes vietā. Visdrīzāk ir jāērķinās, ka būs jāsakaras ar uz norises brīdi aktuālajām epidemioloģiskajām prasībām un ierobežojumiem. Konkrētie nometņu datumi varētu būt zināmi februāra beigās, marta sākumā, kad arī uzsāksim grupu komplektēšanu. Informācija un pieteikšanās anketa dalībniekiem būs pieejama projekta "Atver sirdi Zemgalē" interneta vietnē un feisbuka lapā. Kopā iecerētas divas nometnes ģimenēm ar bērniem ar noteiktu invaliditāti – viena Jelgavas, otra – Jēkabpils apkārtnē, katra 40 dalībniekiem. Dalībnieki ir ģimenes ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem – bērni vecumā līdz 17 gadiem (ieskaitot), kuriem ir noteikta invaliditāte, un viņu ģimenes locekļi vecāki/likumiskie pārstāvji un audžuģimenes, māšas, brāļi līdz 17 gadiem (ieskaitot). Nometne tiek rīkota Zemgales plānošanas reģiona pašvaldībās dzīvojošām ģimenēm, ja paliks brīvas vietas, iespēja piedalīties tiks piedāvāta citās Latvijas pašvaldībās dzīvojošām ģimenēm. Aicinām vecākus sekot līdz aktuālajai informācijai, lai nepalaistu garam iespēju pieteikties gaidāmās vasaras nometnēm.

Foto: I.Kalnāja

Ilva Kalnāja, projekta “Atver sirdi Zemgalē” komunikāciju speciāliste

Vairāk par nometņu tēmu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem lasi: [Integrācija nemīl steigu](#)

<https://www.jelgavasnovads.lv/lv/jaunums/integrejosas-vasaras-nometnes-berniem-ar-funkcionaliem-traucejumiem-un-vinu-gimenem>